

AREMARK
KOMMUNE

Møteinnkalling

Utvalg: Viltnevd
Møtested: Spiserommet, Aremark rådhus
Dato: 25.11.2019
Tidspunkt: 19:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 69199600.
Utvalgssekretær innkaller vararepresentanter.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Nils Erik Aanonsen
leder

Ann Kristin Halvorsrud
Utvalgssekretær

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Unntatt offentlighet
PS 30/19	Godkjenning av innkalling	
PS 31/19	Godkjenning av saksliste	
PS 32/19	Godkjenning av protokoll fra forrige møte	
PS 33/19	Referatsaker	
PS 34/19	Søknad om skadefelling av hjort	
PS 35/19	Søknad om erstatning for viltskader i plantefelt	
PS 36/19	Høring - Kommunal målsetning for hjorteviltforvaltning i Halden kommune	
PS 37/19	Orienteringer	

PS 30/19 Godkjenning av innkalling

PS 31/19 Godkjenning av saksliste

PS 32/19 Godkjenning av protokoll fra forrige møte

PS 33/19 Referatsaker

AREMARK
KOMMUNE

Arkiv: K40
Arkivsaksnr: 2019/434-2
Saksbehandler: Ann Kristin Halvorsrud

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Viltnemd	34/19	25.11.2019

Søknad om skadefelling av hjort

Vedlegg

1 Søknad fra Aspestrand

-

Saksopplysninger

Aremark kommune har mottatt søknad fra Aspestrand jaktlag v/ Svend Hansesæter om skadefelling av to voksne hjort.

De skriver i sin søknad at det i de siste to årene har vært aktiv jakt på hjort og at jaktlaget har skutt tre dyr i 2018 og tre i 2019. De siste tre årene er det gjort en rekke observasjoner av ødelagte granplanter i plantefeltene. Det framkommer i søknaden at skogbrukssjefen har befart områdene og kan bekrefte at det er gjort betydelig skade der plantene er beitet i flere omganger, og mange planter har dødd og må erstattes. Det er ca 25 000 planter som er beitet av hjort. I tillegg er det beiteskader på innmark med konsekvenser for gressproduksjonen.

Aspestrand jaktlag inviterte Viltnemnda, skogbrukssjefen og kommunens viltansvarlig på befarung for å se områdene og for å få informasjon om skadene.

Mandag 21. oktober ble det avholdt befarung. Til stede var representanter fra grunneierne; Kjell Aspestrand, Svend Hansesæter, Svend Erik Hansesæter, Morgan Huse, Bjørn Bråthen, sammen med Nils Erik Aanonsen og Morten Buer fra viltnemnda, og skogbrukssjef Kjell Ove Burås og miljøvernkonsulent Ann Kristin Halvorsrud fra Aremark kommune. Skogbrukssjefen ga opplysninger om de første observasjoner av beiteskader trolig forårsaket av hjort i kommunen for ca 5 år siden og om skadene som er registrert i løpet av de tre siste årene i området rundt Aspestrand. Skogbrukssjefen har befart områdene og kunne bekrefte at det er gjort betydelig skade der plantene er beitet i flere omganger slik at foryngelsesplikten til skogeierne ikke er oppfylt. Han henviste til foryngelsesplikten og skogbrukslovens § 9 2.ledd som sier følgende: «Der beiting av hjortevilt fører til vesentlege skadar på skog som er under forynging, eller det beitinga er ei vesentleg hindring for å overhalde plikta til å forynge skog etter § 6 i denne lova, skal kommunen som viltorgan vurdere om det er behov for å regulere bestanden av hjortevilt slik at beitetrykket blir redusert».

Miljøvernkonsulenten henviste til Naturmangfoldlovens § 18, 4. ledd der kommunen har hjemmel til å avverge skade på avlinger som ikke er høstet, skog eller annen eiendom gjennom skadefellingstillatelse. Det er satt en del kriterier som må være til stede for at kommunen skal kunne gi skadefellingstillatelse. Det ble referert til de kommunale målsetningene for hjorteviltforvaltningen i kommunen, vedtatt minsteareal og bruk av § 7 i hjorteviltforskriften (50%-regelen) som kan benyttes ved utstedelse av fellingstillatelser. § 7 gir mulighet til å variere minstearealet innad i kommunen mellom 10- og 30 000 daa. Endring av minstearealet må gjøres gjennom en forskriftsendring.

Det ble en utveksling av synspunkter om hjortebestanden og forvaltningen av den i kommunen.

Vurdering

Det er nå fjerde året som det jaktes på hjort i Aremark øst hjortevald. De tre første årene fikk de tildelt fellingskvote etter minstearealet, mens de i 2019 fikk tildelt en kvote på 7 dyr som tilsier et minsteareal på 17 400 daa. Jaktuttaket er organisert annerledes de to siste årene noe som har medført at kvota har blitt fylt etter få jakt dager. I år var en del av tildelt kvote to voksne dyr, ett av hvert kjønn, mot tidligere år da det kun har blitt tildelt kalv og spissbukk. I løpet av de to siste årene er det samlet skutt 12 dyr i valdet. Av disse dyrene er det skutt seks dyr i Aspestrand jaktlag som er en del av Aremark øst hjortevald. De har her vært offensive i forhold til å avverge skader gjennom uttak av hjort gjennom ordinær jakt. Det er tidligere ikke søkt om eller gitt noen skadefellingstillatelser. Spørsmålet har vært stilt til kommunen, men ut fra kriteriene om dokumentasjon av skader og tiltak for å redusere eller forhindre skader har kommune ikke mottatt noen søknader.

I 2018 fikk kommunen tilbakemeldinger om økt bestand og Aremark øst hjortevald foretok en registrering av observasjoner av hjort gjennom vinteren. Denne dokumentasjonen var grunnlaget for en økt tildeling av dyr i 2019 og tildeling av voksne dyr.

Under befaringen fikk administrasjonen et godt innblikk i omfanget av skader som hjorten har forårsaket på plantefeltene i området. I tillegg har administrasjonene gjennom høsten og befaringer fått tilbakemeldinger på en økende bestand av hjort. I henhold til de kommunale målsetningene for hjorteviltet i Aremark skal kommunen ha en bærekraftig bestand som likevel skal være så lav at den ikke medfører uakseptable skader for jord- og skogbruket. Bestanden av hjort varierer innenfor Aremark kommune sine grenser, og rådmannen er av den oppfatning at det må en differensiert forvaltning til i kommunen, noe som også gjenspeiles ved tildeling av fellingstillatelser.

Søknaden om skadefellingstillatelse ble mottatt av Aremark kommune rett etter at årets fellingskvote var fylt. Av den grunn har en ikke kunne påvise om åres uttak av dyr har medført noen effekt i forhold til skadepresset på plantefeltene.

I høst etter at hjortejakta ble avsluttet ble det i tilstøtende jaktområde innad i valdet plantet rundt 30 000 granplanter som grunneierne nå vil følge opp i forhold til overvåking av eventuelle skader.

Omfanget av beiteskader på granplantene er etter skogbrukssjefens vurdering så omfattende med beiting over to til tre år at foryngelsesplikten ikke er fulgt opp. Skadeomfanget vurderes av en slik art av skogbrukssjefen at Skogbrukslovens § 9 2. ledd må komme til anvendelse.

På grunnlag av skadeomfanget og det antall observasjoner av dyr som er gjort siste året og under årets høst vil rådmannen anbefale at søknad om skadefelling av to voksne dyr imøtekommes. Det bør settes som vilkår blant annet at uttaket ikke skal gjelde kalveførende hind/kolle og at uttaket foretas i området med omfattende skader på skogplantene. Uttaket av skadedyr vurderes slik at hjorteviltbestanden i Aremark fortsatt vil være bærekraftig.

Rådmannens innstilling

Aspestrand jaktlag gis med hjemmel i Naturmangfoldloven § 18 4.ledd tillatelse til å felle to hjort i form av skadefelling. Tillatelsen gis på disse vilkårene som alle skal oppfylles:

1. Kalveførende hind/kolle skal ikke felles.
2. Uttaket av to dyr skal gjøres i områder med omfattende skader på skogplanter.
3. Fellingstillatelsen er gyldig til 1.mars 2020.
4. Utfallet av skadefellingen rapporteres til Aremark kommune innen 10.mars 2020 som legger det inn som fallvilt i Hjorteviltregisteret.
5. Ordinære prøver skal tas av dyrene.
6. De felte dyrene tilfaller det kommunale viltfondet.

Viltnemda

v/ Aremark kommune

Rådhuset, Aremarkveien

1798 Aremark

24.09.2019

Søknad for felling av skadevilt

Aspestrand jaktlag søker på vegne av grunneiere på Aspestrand om felling av skadevilt. I to år har det vært aktiv jakt på hjort i Aremark og jaktlaget på Aspestrand har skutt tre dyr både i 2018 og 2019. Jaktlaget har også sendt inn en rekke observasjoner og bildedokumentasjon til kommunen og viltnemda både direkte og i hjorteviltportalen for å dokumentere hjorteaktiviteten.

De siste tre årene er det også gjort en rekke observasjoner i grunneiernes plantefelt, vedrørende ødeleggelse av planta granplanter. På grunn av de gode prisene på tømmer, har det blitt tatt ut store mengder virke hos mange grunneiere, dermed er det store områder som er plantet på. Nå er det tydelig at mye av plantefeltene er helt nedbeitet av hjort. Kommunens skogsansvarlige saksbehandler, Kjell Ove Burås, har vært på disse stedene og mener det er gjort betydelige skader på de nye granplantene. Han mener selv at det beste vil være en befaring med viltnemda og kommunens viltansvarlig for å vise selv hvor omfattende skadene er. På bakgrunn av dette har ikke Burås gitt oss noen skriftlige rapporter om det som er observert i plantefeltene.

Oppsummert er plantene betydelig beitet i flere omganger, mange planter har dødd og må erstattes. Dette er kostbare skader for grunneiere hvor skogsdriften er en største inntektskilden på gårdene i området. I tillegg er det beiteskader på innmark, som har konsekvenser på gressproduksjonen.

Derfor ønsker vi nå å felle to voksne hjort på Aspestrand. Dette er fordi det er de voksne individene som har utøvd skade på plantefeltene. Dette bør også ligge til grunn for den videre hjorteforvaltningen i kommunen, da det taler for at kvotene på hjort er for små. Grunneiere er plikta til å plante etter hogst og dermed må man bruke penger og ressurser på dette, men hva er nytten blir betydelig redusert når det bare blir fôring av hjortebestanden.

I det vedtatte dokumentet Kommunal målsetning for hjortevilt i Aremark kommune (vedtatt 06.02.2018) står det under punkt 2.3.1, tredje punkt: *Bestanden skal likevel holdes så lav at den ikke påfører uakseptable skader for jord- og skogbruk.*

På Aspestrand er denne grensen nådd. Det er ca. 25 000 ungplanter som er beitet av hjort. Burås har en nærmere oversikt over hvor mye som er skadet og kostnadene. Derfor ønsker vi at viltnemda tar seg tid til å komme ut for å se på områdene som Burås foreslår, før det fattes en beslutning for om Aspestrand gis tillatelse til å felle flere hjort eller ei.

Vi foreslår en befaring på områdene innenfor Rødsmoen/Sandaker, inn mot grensen. Nærmere kan avtales når dato settes.

Håper på snarlig svar fra viltnemda.

Hilsen

Aspestrand jaktlag

Jaktleder, Svend Hansesæter

Aspestrand

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Viltnevd	35/19	25.11.2019

Søknad om erstatning for viltskader i plantefelt

Vedlegg

- 1 Søknad om erstatning for viltskader i plantefelt

Saksopplysninger

Aremark kommune har i brev av 14.10.2019 mottatt en søknad fra Svend-Erik Hansesæter om erstatning av viltskader utført av hjort i plantefelt.

Han skriver i brevet at det er spesielt to felt med granplanter hvor hjorten gikk systematisk til verks og spiste samtlige toppskudd av de nyplantede granplantene. Året etter spiste de sideskuddene på plantene, og dermed har plantene fått form som en busk og kan ikke nyttes til skogproduksjon.

Det er observert mye hjort i området selv om de har vært offensive i forhold til å benytte tildelt fellingstillatelse for hjort i valdet de siste to årene. Søker stiller seg kritisk til viltforvaltningen i kommunen og mener at kommunen ikke har tatt hjorten på alvor, slik at den har fått vokse opp til en stor bestand.

Det redegjøres i søknaden om antall planter som er ødelagte og som må skjæres ned og deretter suppleres med nye planter. Det søkes ut fra dette Aremark kommune om en erstatning på kr. 24 250,- for å plante nye planter og skjære ned de ødelagte plantene.

Vurdering

Aremark kommune åpnet for jakt på hjort i 2016 selv om overordnet viltmyndighet ikke anbefalte det. Det ble åpnet for et forsiktig uttak ut fra opplysninger om bestanden, men det ble gitt differensierte fellingstillatelser ut fra bestandsstørrelsene innad i kommunen. I løpet av de to

første årene ble ikke fellingstillatelsene utnyttet, mens kvotene er fylt i Aremark øst i de to siste årene. Tilbakemeldinger på en økt bestand har også medført at Aremark kommune har benyttet § 7 i Hjorteviltforskriften og gått for et mindre minsteareal, samt gitt fellingstillatelser på voksne dyr. I de første årene ble det kun ble gitt tillatelse til felling av kalv og spissbukk. Aremark kommune ønsker å følge den kommunale målsetningen i forhold til at hjortebestanden skal holdes på et nivå som ikke gir uakseptable skader innen landbruket.

Selv om kommunen har tatt ansvar og åpnet for jakt og differensiert uttaket i forhold til bestandsstørrelsen, har hjorten forårsaket skader innenfor landbruket. Spesielt vises dette på noen granplantefelt som medfører økonomiske belastninger for skogeierne som også etter Skogbruksloven er pålagt utførelse av skogforyngelse.

Tidligere når viltforvaltningen var statlig var det en tilskuddsordning i forbindelse med skader forårsaket av vilt i landbruket. Da viltforvaltningen ble kommunal og det ble opprettet kommunale viltfond, falt tilskuddsordningen bort. Forskriften for kommunal og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort er helt tydelig på at det ikke er anledning å benytte seg av fondet til erstatning av skader som er utført av vilt. Det er kun til forebyggende tiltak midler fra viltfondet kan benyttes til.

Aremark kommune er også i den økonomiske situasjonen at det ikke er avsatt midler til denne type erstatninger.

Rådmannens innstilling

Med hjemmel i Forskrift for kommunal og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort avslår Aremark kommune søknaden av 14.10.2019 fra Svend - Erik Hansesæter om erstatning for viltskader i plantefelt forårsaket av hjort.

Søknad om erstatning for viltskader i plantefelt

Til Ann Kristin Halvorsrud

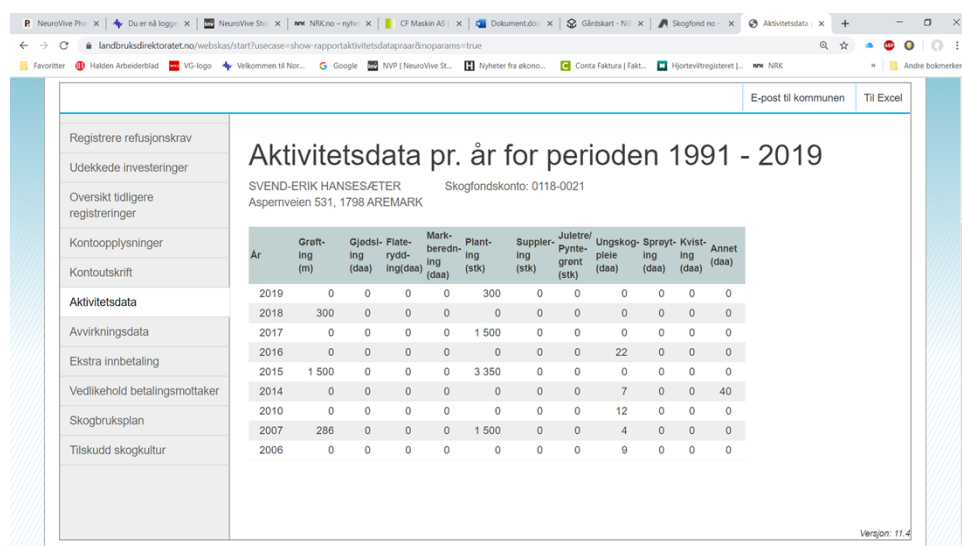
Aremark kommune

Østre Aspestrand 14.10.2019

På grunn av eksplosiv bestand av hjort rundt i Aspestrand området så har det blitt en stor påkjenning på skogen. Flere nyplantinger er beitet helt ned og ødelagt, det er spesielt to plantefelt hos meg som er ødelagt. Planter som ble plantet våren 2017 ble beitet ned første vinteren, her gikk hjorten systematisk til verks og spiste samtlige toppskudd på nyplantet granplanter. Året etter så vokste det ut sideskudd på plantene og da fortsatte hjorten å beite på dem, nå har de fått en form som en hagebusk. Det er helt tydelig at viltforvaltningen i Aremark kommune ikke har tatt hjorten på alvor og laget konsekvensutredning men bare bestemt seg for at vi skal avle opp en stamme av hjort. Stammen har vokst seg stor i rekordfart og fjorårets kvote på 5 dyr ble full i løpet av 9 dager. Årets kvote ble fylt på 10 dager hvorav 6 hjort ble skutt her og like i nærheten. Det er ingen grunneiere i området som ønsker å ha en hjortestamme spesielt med tanke på de store konsekvensene som det har for skogen.

Det ble observert hjort i de to aktuelle områdene allerede samme året som feltene ble plantet, mange spor, brunstgroper og avføring ble også oppdaget. I de berørte områdene ble det skutt en kulle og en voksen bukk under årets hjortejakt, det er observert flere hjort i plantefeltene etter at jakten var over. Det er ikke helt uvanlig å se hjort i området hvis man går tur i skogen. Så for øvrig en stor hjortebukk sammen med 3 koller, observasjonen er registrert i hjorteportalen for noen dager siden. Kjell Ove Burås er blitt kontaktet ang de to bestandene hos meg som er skadet. Trengs det videre taksering så kan Kjell Ove Burås eller Simen Løken Skogbruksleder i Glommen Mjøsen skog bistå.

Utdrag fra min skogfondskonto:

Registrere refusjonskrav
Udekkede investeringer
Oversikt tidligere registreringer
Kontoopplysninger
Kontoutskrift

Aktivitetsdata pr. år for perioden 1991 - 2019
SVEND-ERIK HANSESÆTER Skogfondskonto: 0118-0021
Aspernveien 531, 1798 AREMARK

År	Groft- ing (m)	Gjødsel- ing (daa)	Plante- rydd- ing(daa)	Merk- bered- ing (daa)	Plant- ing (stk)	Supplier- ing (stk)	Juletr/- pynte- grønt (stk)	Ungskog- pleie (daa)	Sprøyte- ing (daa)	Kvist- ing (daa)	Annet (daa)
2019	0	0	0	0	300	0	0	0	0	0	0
2018	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	1 500	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	22	0	0	0
2015	1 500	0	0	0	3 350	0	0	0	0	0	0
2014	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	40
2010	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0
2007	286	0	0	0	1 500	0	0	4	0	0	0
2006	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0

Version: 11.4

Våren 2017 ble det plantet 1500 planter i Teig 2 bestand 26 og 33, mesteparten av plantene er pr nå ødelagt. De plantene som er ødelagt må skjæres ned med ryddesag og man må supplere, plante hele feltene på nytt snarest våren 2020 med M 60 (2 årlige planter).

Jeg er interessert i å ha en bærekraftig og sunn skog, men vet ikke hva som lønner seg økonomisk i det tilfelle her. Vi er pålagt av myndighetene å plante ny skog etter hogst, men det føles nytteløst når alt blir beitet ned av hjort. Dette er bare starten på et problem som kommer til å ende i en katastrofe for skogbruket., men ikke noe nytt fenomen. Alle steder der det er store stammer med hjort så kan det være enorme beiteskader på skogen.

Kostnadsoverslag: innkjøp av 1500 planter x 3,75,- = 5625,-

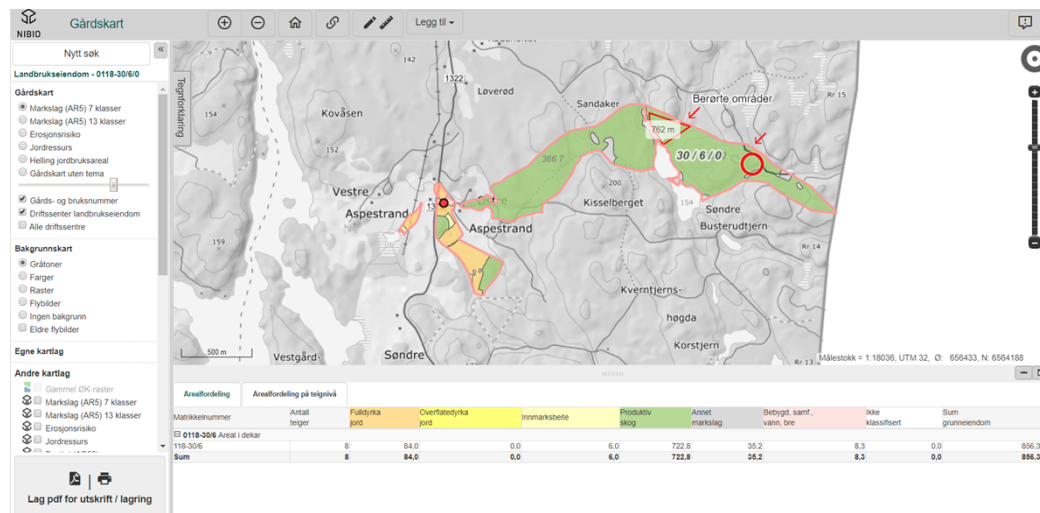
Skjære ned ødelagte granplanter med ryddesag: 5 timers arbeid a kr 350 pr time = 1750,-

Nyplanting 1500 planter M 60 = 5625,-

Kostand: 13000,-

Kostnader for innkjøp og planting i 2017 er Kr: 11250,-

Kart over området:

Ønsker at Aremark kommune dekker tapet som jeg har hatt og tar kostnaden for å skjære ned ødelagte planter og for å plante nytt, av en total kostnad på kr 24 250,-

Hilsen Svend-Erik Hansesæter

AREMARK
KOMMUNE

Arkiv: K46
Arkivsaksnr: 2017/597-13
Saksbehandler: Ann Kristin Halvorsrud

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Viltnevd	36/19	25.11.2019

Høring - Kommunal målsetning for hjorteviltforvaltning i Halden kommune

Vedlegg

- 1 Høringsdokument kommunale målsetninger for hjortevilt Halden kommune

Saksopplysninger

Aremark kommune har mottatt høringsdokument for Kommunal målsetning for hjorteviltforvaltning i Halden kommune med høringsfrist 15. november 2019.

Elgregion øst er et samarbeidsforum vedrørende viltforvaltningen i kommunene øst for Glomma i Østfold. I forbindelse med at flere kommuner skulle utarbeide nye kommunale målsetninger i 2018 ble det utarbeidet et forslag til felles målsetninger. Dette arbeidet ble gjennomført med høringer og møter med berørte parter.

På grunn av dette samarbeidet er de kommunale målsetningene for hjorteviltforvaltningen i Halden og Aremark kommuner tilnærmet like.

Til første utkast til målsetningene kom det tilbakemeldinger om at kommunene ikke skulle sette virkemidler i forhold til måloppnåelsen. I Halden sitt høringsforslag har de under pkt «2.1.1 Mål for elgforvaltningen», kulepunkt 2 spesifisert prosentvis uttak på kjønn og alder av elg.

Avskyting i henhold til Hjorteviltforskriftens § 18 er noe annerledes enn for Aremark og i tillegg har de med et punkt om nedklassifisering.

Vurdering

Rådmannen er enig i at avskytingen skal bygge på ordninger som beskytter de mest produktive dyrene, men i forhold til egne tilbakemeldinger ved utarbeidelsen av målsetninger bør det ikke

være spesifisert prosentvis uttak på kjønn og alder. Avskytningsprofilen bør framkomme i bestandsplanene som skal godkjennes av kommunen. Ut fra målene og bestandssituasjonen i de forskjellige planområdene kan det være behov for forskjellig avskytningsprofil innad i kommunen. Rådmannen har ingen kommentarer til det øvrige i dokumentet.

Rådmannens innstilling

Aremark kommune har følgende innspill til kommunal målsetning for hjorteviltforvaltningen i Halden kommune:

1. Avskytningen skal bygge på ordninger som beskytter de mest produktive dyrene, men ved utarbeidelsen av målsetninger bør det ikke være spesifisert prosentvis uttak på kjønn og alder.

Halden kommune

Miljø og landbruk

AREMARK KOMMUNE
Rådhuset Aremarkveien 2276
1798 AREMARK

Ann Kristin Halvorsrud

Deres ref:

Vår ref:
2019/806-53

Arkivkode:
K40

Saksbehandler:
Torbjørn Fosser,

Dato:
08.10.2019

— Oversendelse av høringsdokument - Kommunal målsetning for hjorteviltforvaltning i Halden kommune

Forslag til Kommunal målsetning for hjorteviltforvaltning i Halden kommune sendes på høring til berørte parter.

Høringstema

Vedlagt høringsdokument gjør rede for forslaget til endring av Kommunal målsetning for hjorteviltforvaltning i Halden. Dokumentet legger føringer for forvaltningen og er blant annet viktig som grunnlag for utarbeidelse av nye bestandsplaner for elgforvaltningen.

Høringsfrist

Høringsinstansene skal sende sine svar til kommunen innen 15.11.2019 til følgende adresse: Halden kommune, postboks 150, 1751 Halden, eller elektronisk til torbjorn.fosser@halden.kommune.no

Med hilsen

Dokumentet er elektronisk godkjent og signert av

Harald Nøding Østvik
fagleder

Torbjørn Fosser

fagkoordinator skog

Vedlegg: Adresseliste
Forslag til Kommunal målsetning for hjorteviltforvaltningen i Halden.

Postadresse:
Postboks 150, 1751 HALDEN
E-post:
postmottak@halden.kommune.no

Besøksadresse:
Storgt. 7
Internett:
www.halden.kommune.no

Telefon:
69 17 45 00
Telefaks:
69 18 00 58

Bank:
5315.05.15218
Org.nr:
959 159 092

Adresseliste:

Idd Storvald	v/Jørn Danielsen, Korterødveien 54, 1794 Sponvika
Enningdalen Storvald	v/Jens Golden, Berbyveien 247, 1765 Halden
Kornsjø Storvald	v/Nils Olav Holm, Nygårdsgata 84, 1789 Berg
Femsjøen Storvald	v/Trond Georg Jensen, Håkenbyveien 416, 1764 Halden
Nordre Idd Storvald	v/Svein Olsen, Ørsveien 607, 1766 Halden
Rokke Elgvald	v/Jon Sigurd Eng, Nordbyveien 597, 1763 Halden
Vestre Berg Elgvald	v/John M. Johansen, Brødenveien 20, 1763 Halden
Arbeidernes JFF	v/Bjarne Granli, Måstadveien 35, 1793 Tistedal
Halden og omegn JFF	v/Svein Olsen, Ørsveien 607, 1766 Halden
Naturvernforbundet, avd. Halden	v/Alice Snorradottir, Brattveien 15, 1772 Halden
Berg Bondelag	v/Hans Trygve Torp, Strupe gård, 1782 Halden
Idd Bondelag	v/Henrik Røed Vaglen, Klepperveien 54, 1793 Tistedal
Berg Skogeierlag	v/Kjell Einar Huseby, Nygårdsgata 75, 1789 Berg
Idd skogeierlag	v/Odd Arild Gjerlaug, Bøklevene 54, 1765 Halden
Halden Skiklubb	Postboks 306, 1751 Halden
TTIF Hovedstyret	Stadionveien 10, 1791 Tistedal
Tistedalens Friluftslag	v/Trond Sydskogen, Herregårdsveien 6, 1771 Halden
Gimle IF	v/Per Øyvind Kindem, Georg Stangs Gate 1, 1777 Halden
Aremark kommune	Rådhuset Aremarkveien 2276, 1798 Aremark
Rakkestad kommune	Postboks 264, 1891 Rakkestad
Sarpsborg kommune	Postboks 237, 1702 Sarpsborg

Kommunal målsetting for hjorteviltforvaltningen i Halden kommune

Kommunal målsetting for hjorteviltforvaltningen i Halden kommune.

Kommunen vedtar mål for utviklingen av bestandene av elg, hjort og rådyr der det er åpnet for jakt på artene. Den kommunale målsetting for hjorteviltforvaltning i Halden baserer seg på en tilnærmet felles målsetting for alle kommuner i østre Elgregion Østfold.

Den kommunale forvaltningen av hjortevilt bygger på naturmangfoldloven og viltlovens §1:

Viltet og viltets leveområder skal forvaltes slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares. Innenfor denne ramme kan viltproduksjonen høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv.

1. Overordnet kommunal målsetting:

- Halden kommune skal ha en biologisk sunn hjorteviltstamme som er bærekraftig i forhold til beitetilgang og artsmangfold i naturen og som minimaliserer konflikter med trafikken, jord- og skogbruksnæring, private hager og øvrig friluftsliv.
- Jakt etter hjortevilt i Halden skal foregå innen rammene av gjeldende lovverk og utøvelsen skal gjennomføres i henhold til viltlovens § 19. (*human jakt*)

2. Mål og avskyting for hjorteviltet:

2.1 Elg

2.1.1 Mål for elgforvaltningen

- Halden kommune skal ha en stabil elgbestand innen bærekraftige rammer
- Avskytingen skal bygge på ordninger som beskytter de mest produktive dyrene – maks 18 % uttak av eldre okse og maks 18 % uttak av eldre ku. Minimum 64 % av uttaket må da være ungdyr og kalv, og av disse må 40 % tas ut som kalv.
- Beskatningen skal – dersom ikke andre forhold tilsier det - gjennomføres i hele stammen. Fordelt på begge kjønn (50/50 % på 1 ½ åring og voksen) og alle aldersgrupper (kalv, 1 ½ åring og voksen).
- Ku/okseforholdet bør ikke overstige 2:1 blant dyr eldre enn kalv - målt ved sett-elg.
- Øke andelen stor okse.
- Gjennomsnittlig slaktevekt i planperioden skal ikke synke - målt på ungdyr 1 ½ år, over tre år, i forhold til perioden 2007 -2015. Dersom så skjer skal tiltak vurderes.
- Beiteutnyttelsen skal i gjennomsnitt ikke overstige 20 % av årlig kvistproduksjon for furu – kommunen har inntil annet blir bestemt ansvaret for beitetakseringen.
- Beiteutnyttelsen skal ikke overstige 65 % av siste års skuddproduksjon på prefererte beitearter (ROS) – kommunen har inntil annet blir bestemt ansvaret for beitetakseringen.
- Trafikkdrept elg skal ikke overstige 5 % av tildelt kvote i planperioden på 3 år – kommunen har ansvaret for telling og eventuelle tiltak.
- Når elgbestanden blir utsatt for ulvepredasjon skal forvaltningen umiddelbart tas opp til vurdering. Det tilstrebes at forvaltningen legger opp til at det om mulig forefinnes / opprettholdes et bærekraftig høstbart overskudd i perioder med revirhevdende ulv.
- At elgbestandens størrelse ikke blir en trussel for biologisk mangfold.

2.1.2 Bestandsplaner

Elgforvaltningen skal skje gjennom bestandsplaner og avskytingsplaner. Bestandsplanen skal utformes i tråd med kommunal målsetting og gjeldende lovverk. I tillegg skal det utformes egen lokal målsetting for elgbestanden i planområdet.

2.1.2.1 Krav til planen:

- Evaluering av avskytingsresultat fra foregående planperiode i henhold til kommunale og egne målsettinger.
- Utforme lokal målsetting for kommende planperiode.
- Utarbeide bestandsplan for kommende planperiode basert på lokal målsetting, kommunal målsetting og gjeldende lovverk.
- Pålegge jegere/rettighetshavere å gjennomføre ulike former for registreringer som slaktevektregistrering, tanninsamling og SETT ELG mv.

2.1.2.2 Avskytingsplanen:

- Utarbeide en **realistisk avskytingsplan** basert på kriteriene i kommunal målsetting og lokale mål.

2.1.3 Avskytning etter hjorteviltforskriftens § 18

- Jaktfelt som ikke deltar i bestandsplanområder får tildelt kvote etter § 18 i forskrift om forvaltning av hjortevilt dvs kalv, ku og okse. Uttaket etter den modellen settes til 64 % kalv, 18 % voksne hunndyr 1 ½ år og eldre og 18 % voksne hanndyr og eldre.

2.1.4 Nedklassifisering

- Kommunen kan nedklassifisere dyr når det er tydelig mindreverdige i forhold til gjennomsnittsvekta til aldersklassen. Eldre hanndyr under 145 kg og eldre hunndyr under 140 kg nedklassifiseres til ungdyr. Ungdyr under 80 kg nedklassifiseres til kalv. Kalv under 40 kg regnes som fallvilt.

2.2 Rådyr

2.2.1. Mål for rådyrforvaltningen

- Halden kommune ønsker en rådyrbestand som bidrar til økonomisk avkastning for grunneierne, som er en matressurs og en viktig rekreasjonskilde for innenbygdsboende og tilreisende jegere. Trafikkdrept rådyr skal ikke overstige 10 % av tildelt kvote.

2.3 Hjort

2.3.1 Mål for hjorteforvaltningen

- Halden kommune har som mål å ha en bærekraftig bestand av hjort i kommunen.
- Bestanden skal ha en sunn alders og kjønnsfordeling.
- Bestanden skal likevel holdes så lav at den ikke påfører uakseptable skader for jord- og skogbruk.

2.3.2 Avskytning av hjort

- For de jaktområdene som ikke er tilknyttet et bestandsplanområde skal fellingstillatelsen gis etter § 18 i form av kalv (1/2 år), voksne hunndyr (1 ½ år og eldre), spissbukk og voksne hanndyr (2 ½ år og eldre).

3. Minsteareal for elg, hjort og rådyr

I Halden kommune er det ved forskrift av 11.01.2011 vedtatt følgende minsteareal:

- 2 000 daa pr. elg i Berg
- 2 500 daa pr. elg på Idd
- 300/500 daa pr. rådyr

Minstearealet ved eventuell hjortejakt vil bli vurdert på det tidspunktet det åpnes for jakt. Det vurderes nå en åpning i løpet av en 3 årsperiode.

I henhold til § 7 i forskrift om forvaltning av hjortevilt kan kommunen ved tildeling av fellingsretter fravike minstearealet ved jakt på elg, hjort og rådyr med inntil 50%. Vedtaket må begrunnes i ulikheter i

viltartenes levekår i kommunen, bestandens størrelse og utvikling, eller den skaden den påfører andre næringer, eller andre ekstraordinære forhold.

På grunn av ulvens predasjon på hjorteviltet er det stor usikkerhet med hensyn på fellingskvotenes størrelse. Dette medfører at kvotene må kunne justeres i bestandsplanperioden.

4. Viltpåkjørsler

Bestandene av elg, hjort og rådyr bør holdes på et nivå som gir et begrenset antall viltpåkjørsler. Gjennomføre tiltak for å redusere antall viltpåkjørsler i kommunen.

5. Skader på skog og innmark

Skader skal holdes på et akseptabelt nivå som ikke gir vesentlig økonomisk skade. Overbeite må reguleres i forhold til bestandsnivå og uttak i bestandsplanområdet.

6. Biologisk mangfold og beitegrunnlag.

Bestandene av hjortevilt bør holdes på et nivå som ikke medfører en vesentlig trussel mot det biologiske mangfoldet.

Det gjennomføres beiterregistreringer i samarbeid med Elgregion øst og jaktrettshaverne.

7. Næring og rekreasjon.

Hjorteviltbestanden skal innenfor rammene av målene for bærekraftig forvaltning gi en høy og mest mulig stabil avkastning som grunnlag for verdiskapning i landbruksnæringen.

Dagens gode tilgang til jakt på hjortevilt er et verdifullt aktivum for bygdesamfunnet som må videreføres.

8. Kontrollordninger og andre tiltak

- Registreringer for å kartlegge hjorteviltbestandenes utvikling:
 - Jevnlige beitetakseringer etter Solbraa-metoden.
 - Veiing av samtlige skutte elg og hjort
 - Føringsplaner for SETT ELG og SETT HJORT
 - Jevnlig tannanalyse av skutte dyr
 - Andre tiltak som kan bidra til innsikt i hjorteviltbestandenes utvikling.
- Det arbeides kontinuerlig for å øke kunnskap og innsikt i hjorteviltforvaltningen. Dette gjelder for både forvaltningen, grunneiere og jegere.
- Gjennomføre tiltak for å redusere antall viltpåkjørsler i trafikken.
- Ved vesentlig avvik fra godkjent bestandsplan målt i felte dyr, kan kommunen gå inn for å tildele dyr etter alder og kjønn, jfr. § 18 i forskrift om forvaltning av hjortevilt, slik at forutsetningene og intensjonene i planer blir oppfylt.

9. Samarbeid

Det tilstrebes et størst mulig samarbeid mellom bestandsplanområdene i kommunen. De jaktområder som har grense til nabokommuner holder kontakt med tilstøtende jaktområder i disse kommunene.

Halden kommune er medlem av elgregion Øst Østfold og tilpasser seg så langt som mulig de avtaler og forordninger som blir vedtatt der.

PS 37/19 Orienteringer